U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Zdeňka Kühna, soudce Ondřeje Mrákoty a soudkyně Michaely Bejčkové v právní věci žalobce: **M. B.**, zast. JUDr. Václavem Liksomerem, advokátem se sídlem Masarykovo nám. 1, Kralovice, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 19. 2. 2018, čj. OAM-7/LE-LE05-LE05-2018, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 21. 5. 2018, čj. 60 Az 23/2018-62,

takto:

I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

III. Ustanovenému zástupci JUDr. Václavu Liksomerovi, advokátovi, **se přiznává** odměna za zastupování a náhrada hotových výdajů ve výši 3 400 Kč, která mu bude proplacena do 30 dnů od právní moci tohoto usnesení z účtu Nejvyššího správního soudu.

Odůvodnění:

[1] Žalobce, státní příslušník Mongolska, požádal dne 12. 1. 2018 v ČR o mezinárodní ochranu. V pohovoru k žádosti konaném dne 24. 1. 2018 uvedl, že do ČR přicestoval dne 29. 7. 2015 na základě zaměstnaneckého víza. Z Mongolska utekl před svým otčímem. Pár měsíců před odletem do ČR byl svědkem události, kdy otčím společně s dalšími osobami zajal aktivistu proti lovu chráněných zvířat. V televizních zprávách se žalobce později dozvěděl, že byl tento muž nalezen mrtvý. O několik dnů později žalobce napadli dva muži – jedním z nich byl jeho otčím. Jelikož se nedaleko objevili náhodní kolemjdoucí, museli tito muži útoku zanechat. Žalobce byl poté převezen do nemocnice s vnitřním krvácením. V nemocnici ho navštívil otčím a přikázal mu, aby tvrdil, že se popral. Přestože u pokoje po celou dobu hlídkoval policista, podařilo se žalobci z nemocnice utéct. Následně se skrýval u kamaráda, který mu pomohl zařídit si pas a vízum. Žalobce je přesvědčen, že pokud se vrátí zpět do Mongolska, otčím ho zabije. Otčím se ho snaží vylákat vzkazem, že matka leží v nemocnici a umírá. Kamarád však žalobcovu matku potkal a nic jí není. Žalobce nemá důvěru v mongolskou policii. Sám otčím totiž pracuje jako policista a jeho udání ze strany žalobce by policie nevěřila. Již v minulosti otčím zabil jeho mladšího bratra. Žalobce tehdy otčíma udal na místní policii. Následujících šest až sedm měsíců strávil otčím ve vazbě, poté byl však propuštěn a znovu ho zaměstnali. Žalobce nemůže tuto situaci vyřešit přestěhováním v rámci Mongolska,

jelikož v této zemi žije málo lidí a všichni se znají. Otčím by se tedy brzy dozvěděl, že je žalobce zpět. Žalovaný se v rámci pohovoru dotázal žalobce na rozpory jeho aktuálních tvrzení o ohrožení života s jeho výpovědí poskytnutou po zadržení dne 8. 1. 2018, ve které tvrdil, že se do Mongolska chce vrátit za svou rodinou, a že mu v návratu nic nebrání a nemá s tím problém. Žalobce se podle svých slov bál, že pokud se nebude chtít vrátit dobrovolně, tak ho policie vyhostí násilím. Proto nejprve lhal.

[2] Rozhodnutím označeným v záhlaví žalovaný žádost o udělení mezinárodní ochrany zamítl jako zjevně nedůvodnou, jelikož shledal naplnění podmínek v § 16 odst. 2 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu. V souladu s § 16 odst. 3 zákona o azylu žalovaný neposuzoval, zda žalobcem uplatněné skutečnosti spadaly pod zákonem vymezené důvody pro udělení mezinárodní ochrany. Krajský soud názoru žalovaného přisvědčil a výše specifikovaným rozsudkem žalobu zamítl.

[3] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) napadl rozsudek krajského soudu včas podanou kasační stížností z důvodů dle § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s. Nesouhlasí s výkladem a aplikací § 16 odst. 2 zákona o azylu. Je přesvědčen, že uvedl obsáhle a podrobně konkrétní skutečnosti, ze kterých vyplývá, že Mongolsko vůči němu nelze považovat za bezpečnou zemi původu, a že je zde důvod pro udělení doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu. Žalovaný se měl těmito skutečnostmi zabývat, tyto skutečnosti prověřit a obstarat k nim potřebné podklady. To však neučinil, přestože to bylo jeho povinností (§ 3, § 50 odst. 4, § 53 správního řádu). Není v možnostech stěžovatele, aby tyto skutečnosti prokazoval. Žalovaný si jeho tvrzení mohl ověřit například provedením příslušných dožádání v rámci mezinárodní justiční či policejní spolupráce. Žalovaný navíc postupoval v rozporu s ustálenou judikaturou, jelikož se nezabýval tím, proč je žádost stěžovatele z hlediska doplňkové ochrany v § 14a zákona o azylu zjevně nedůvodná. Soud se nadto nevypořádal se všemi námitkami stěžovatele a napadený rozsudek je proto nepřezkoumatelný.

[4] Ve věcech mezinárodní ochrany se NSS po posouzení přípustnosti kasační stížnosti zabývá otázkou, zda podaná kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje zájmy stěžovatele (§ 104a s. ř. s.). Není-li tomu tak, soud kasační stížnost odmítne jako nepřijatelnou (blíže k tomu usnesení ze dne 26. 4. 2006, čj. 1 Azs 13/2006-39, č. 933/2006 Sb. NSS).

[5] Kasační stížnost je nepřijatelná.

[6] Ve vztahu k námitce nedostatečně a nesprávně zjištěného skutkového stavu a nedostatečného dokazování v řízení o stěžovatelově žádosti o mezinárodní ochranu lze odkázat na výslovné znění § 16 odst. 2 zákona o azylu, podle něhož se předem vybrané země původu považují za bezpečné, *neprokáže-li žadatel o udělení mezinárodní ochrany, že v jeho případě tento stát za takovou zemi považovat nelze* (srov. např. také usnesení ze dne 14. 3. 2014, čj. 5 Azs 23/2013-19). NSS v této souvislosti již dříve konstatoval, že „*označení určité země za bezpečnou zemi původu v podstatě zvyšuje důkazní břemeno na straně žadatelů o mezinárodní ochranu*“ (rozsudek ze dne 30. 9. 2008, čj. 5 Azs 66/2008-70, č. 1749/2009 Sb. NSS). Mongolsko je podle § 2 vyhlášky č. 328/2015 Sb. na seznamu zemí, které Česká republika považuje za bezpečné. Bylo proto na stěžovateli, aby prokázal, že v jeho případě tato domněnka neplatí.

[7] Stěžovatel neprokázal, že v jeho konkrétním případě nelze Mongolsko považovat za bezpečnou zemi. Především totiž neobjasnil, proč mu nemohou poskytnout ochranu

pokračování

před údajnou hrozbou ze strany otčíma orgány jeho domovského státu (srov. judikaturu k pronásledování ze strany soukromých osob, např. rozsudek ze dne 27. 8. 2003, čj. 4 Azs 5/2003-51). Samotné tvrzení, že je otec policista, nemůže obstát. Z této skutečnosti nelze bez dalšího dovozovat, že policie nebude stěžovateli udání otčíma věřit. Stěžovatel při pohovoru nebyl schopen detailněji popsat, jakou funkci otčím u policie zastává a co je náplní jeho pracovní činnosti. Dostačující není ani poukaz stěžovatele na způsob vyšetřování smrti jeho bratra, kterou otčím údajně způsobil. Stěžovatel neznal detaily vyšetřování vraždy jeho bratra, jelikož v té době, jak sám při pohovoru uvedl, byl ještě malý. Obecně navíc věrohodnost stěžovatelových tvrzení učiněných v průběhu azylového řízení narušují jeho rozporná tvrzení učiněná ihned po zadržení, kdy tvrdil, že se chce do Mongolska vrátit za rodinou a v návratu mu nic nebrání. Tento rozpor stěžovatel ani následně dostatečně přesvědčivě nevysvětlil.

[8] Pokud jde o námitku, že měl žalovaný posuzovat zjevnou nedůvodnost žádosti konkrétně také z hlediska doplňkové ochrany dle § 14a zákona o azylu, lze odkázat na výslovné znění § 16 odst. 3 téhož zákona. Podle tohoto ustanovení jsou-li důvody pro zamítnutí žádosti o udělení mezinárodní ochrany jako zjevně nedůvodné podle odstavce 2, neposuzuje se, zda žadatel splňuje důvody pro udělení azylu podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona o azylu. Judikaturu, kterou stěžovatel cituje v kasační stížnosti nelze použít, jelikož se vztahuje ke znění § 16 azylového zákona předcházejícímu novele provedené zákonem č. 314/2015 Sb., s účinností od 18. 12. 2015.

[9] Napadený rozsudek není ani nepřezkoumatelný, soud se zabýval všemi žalobou tvrzenými skutečnostmi. Pečlivě – v souladu s § 68 odst. 3 správního řádu – objasnil otázku důkazního břemene v případě žadatelů pocházejících z bezpečných zemí a vysvětlil, proč se žalovaný nemusel zabývat zjevnou nedůvodností ve vztahu k udělení doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu.

[10] NSS proto kasační stížnost podle § 104a s. ř. s. odmítl pro nepřijatelnost.

[11] Výrok o náhradě nákladů řízení se při odmítnutí kasační stížnosti opírá o § 60 odst. 3 ve spojení s § 120 s. ř. s.

[12] NSS dále ustanovenému zástupci přiznal odměnu za zastupování (§ 35 odst. 9 s. ř. s.). Jde o odměnu za jeden úkon právní služby (kasační stížnost) v částce 3 100 Kč [§ 9 odst. 4 písm. d), § 11 odst. 1 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátního tarifu] a náhradu hotových výdajů ve výši 300 Kč (§ 13 odst. 4 téže vyhlášky), celkem tedy 3 400 Kč. Přiznaná odměna bude vyplacena z účtu NSS do 30 dnů od právní moci tohoto usnesení.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 25. října 2018

Zdeněk Kühn
předseda senátu